

Asociate, asociați: Rădăcini adânci, ramuri înalte

Vocația la Opus Dei ca asociată
și ca asociat: un câmp nelimitat
de posibilități.

19.06.2023

Suntem în anul 587 î. Cr. Ieremia se află la Ierusalim și primește un oracol ciudat în care Domnul îi cere să cumpere un câmp. Profetul, puțin perplex, mai ales din cauza situației concrete în care se întâmpla acest lucru, îi răspunde: „Iată, bastioanele

de asediu au ajuns până la cetate ca să fie cucerită; cetatea va fi dată în mâna caldeenilor (...) Dar tu, Domnul meu Dumnezeu, mi-ai spus:

«Cumpără pentru tine un ogor»” (Ier 32,24-25). Cu toate acestea, Domnul insistă. El vrea să ofere, prin acest gest al profetului, un semn pentru poporul său și pentru noi: „Îi voi aduna din toate țările (...) și îi voi aduce înapoi în acest loc și îi voi face să locuiască în pace (...). Le voi da o singură inimă și o singură cale (...) Mă voi bucura să le fac binele. Din toată inima mea și din tot sufletul meu îi voi face să prindă rădăcini tari în țara aceasta” (Ier 32,37-41). Dumnezeu însuși va reîmpăduri câmpul cu acei copaci care sunt copiii săi; El personal va planta fiecare sămânță, o va face să germineze, să crească și să prindă rădăcini.

O vocație adânc înrădăcinată

Imaginea focului este adesea folosită pentru a vorbi despre evanghelizare: un mesaj care se răspândește rapid, aprinzând totul în calea sa (cf. Lc 12,49). Cu toate acestea, de obicei, focul nu durează mult și lasă în urma sa doar cenușă. Din acest motiv, alături de imaginea focului care se răspândește, putem apela și la imaginea pădurii care este semănată și crește (cf. Mt 13,31). Procesul de înrădăcinare a primelor semințe poate fi lent, dar odată ce copacii au început să crească și s-a format o pădure, viața izbucnește într-o multitudine nesfârșită de forme, sunete și culori; o imensă varietate de plante, animale și alte forme de viață se dezvoltă la umbra acelor copaci. Ceea ce era pustiu devine un loc plăcut, răcoros și locuibil. Copacii leagă solul, aduc briza, atrag ploaia, rețin umezeala, purifică aerul; ei hrănesc și adăpostesc tot felul de creaturi. Nu mai există nicio forță capabilă să încetinească forța vieții.

Lucrarea de evanghelizare pe care asociatele și asociații o desfășoară în mijlocul lumii ar putea fi comparată cu acea pădure. Prelatul Opus Dei, explicând darul vocației la Lucrare ca un asociat sau asociată, a vorbit despre capacitatea acestora de a *înrădăcina* apostolatul, de a *cultiva* o mare diversitate de relații și de a *ajunge în profunzime* ^[1]. Am putea rezuma aceste potențialități spunând că vocația asociatului este o vocație a înrădăcinării, ceea ce ne vorbește despre rădăcini deosebit de ferme și profunde, care rămân puternice în mijlocul frământărilor lumii noastre. Adesea, aceste rădăcini sunt stabilite într-un anumit loc; în alte momente sau anotimpuri, din motive profesionale, de studiu, familiale sau de altă natură, persoana se poate muta dintr-un loc în altul, iar acest transplant este prilejul unei noi înrădăcinări. Dar, dincolo de rădăcinile fizice, există rădăcini sub forma unor prietenii dătătoare de

viață, *legate de pământ*. În spatele acestei capacități de a se înrădăcina — uneori în anumite locuri, dar întotdeauna în inimile oamenilor — se află un har special, o voință divină deosebită: „Din toată inima mea și din tot sufletul meu îi voi face să se înrădăcineze ferm în țara aceasta” (Ier 32,41).

„Să reflectăm, așadar, despre importanța de a ne păzi rădăcinile — ne invită papa Francisc — pentru că numai prin această adâncire ramurile vor crește în sus și vor aduce rod. Fiecare dintre noi se poate întreba: care sunt rădăcinile cele mai importante ale vieții mele? Unde sunt înrădăcinat? Îmi amintesc de ele, am grijă de ele? ^[2]

Înrădăcinat în Dumnezeu: darul celibatului

Unde sunt înrădăcinat? Rădăcinile ne vorbesc despre pământ, acel pământ care, pentru poporul ales, avea o

valoare fundamentală, deoarece fusese un dar de la Dumnezeu, iar fiecare israelit avea responsabilitatea de a se bucura de el, de a-l păstra, de a-l face să rodească și de a-l transmite generației următoare. De aceea, este surprinzător faptul că, atunci când pământul promis a fost împărțit între diferitele triburi, unul dintre ele nu a primit nimic din el. Este vorba de tribul lui Levi, destinat închinării Domnului. Departe de a se plânge, leviții s-au rugat: „Doamne, tu ești partea mea de moștenire (...) Sortii mei au căzut pe terenul cel mai bun” (Ps 16,5-6). Ei au recunoscut că porțiunea de pământ care le fusese atribuită nu era nici mai mult nici mai puțin decât... Dumnezeu însuși! Domnul a vrut să fie pentru ei „temelia existenței lor, pământul vieții lor” ^[3].

În această alegere a lui Dumnezeu putem găsi „adevărata temelie a celibatului” ^[4], de asemenea a

celibatului la care sunt chemați. chiar și cel la care sunt chemați asociații și numerarii. Dumnezeu însuși este *pământul* în care o inimă celibă prinde rădăcini. În scrisoarea sa despre vocația la Opus Dei, monseniorul Fernando Ocáriz preia această viziune profundă a celibatului, pentru a depăși interpretările care ar putea fi parțiale sau reductive. De fapt, el subliniază că „nu trebuie să considerăm celibatul însuși doar și nici în principal, ca pe o opțiune funcțională, adică, ca pe ceva adecvat pentru a ne dedica mai mult muncii pentru Lucrare ori pentru a putea să mergem dintr-un loc într-altul. Este adevărat că celibatul face posibil asta sau îl facilitează, dar motivația sa fundamentală este aceea de a fi un dar special pentru identificarea cu viața lui Cristos” ^[5]. Celibatul este o identificare specială cu acest aspect al inimii lui Isus: El este imaginea în care se privește oricine primește

acest dar. Prin urmare, celibatul este opusul individualismului: el permite o deschidere specială față de Dumnezeu — precum cea a tribului lui Levi — și o deschidere specială față de ceilalți — precum cea a lui Cristos însuși.

Această chemare — pe care o primesc și numerarii — strălucește poate cu o claritate proprie în cazul asociațiilor, pentru că la ei nu este legată de o disponibilitate totală pentru sarcinile de formare sau de conducere, sau pentru a putea merge de colo-colo. Asociatele și asociații — scrie Părintele — „arătați prin trăirea voastră ce anume presupune o dăruire față de Dumnezeu *în mijlocul lumii*, cu o inimă neîmpărțită (...) Voi, exprimați prin viețile voastre caracterul cel mai liber, pe care îl conține activitatea apostolică a oricărui om botezat, ducând-o mai departe, ca oameni necăsătoriți, cu

toate energiile unei inimi
neîmpărțite” ^[6].

Iată cum un asociat și-a explicat
vocația fraților săi la scurt timp după
ce a descoperit-o: „Mi-am dăruit viața
lui Dumnezeu în Opus Dei. Voi
continua acasă și în munca mea, ca
întotdeauna. Dar inima mea este în
întregime pentru Dumnezeu. Vreau
să-L slujesc în mijlocul străzii” ^[7]. În
zilele noastre, să accepți o chemare
la celibat în *mijlocul străzii* poate
părea un pic naiv sau nebunesc...
Aproape ca și cum ai cumpăra un
câmp în Iudeea în timpul asediului
babilonian. Așa că este bine să nu
pierdem din vedere faptul că
chemarea la celibat este un dar de la
Dumnezeu care are puterea de a
transforma mediul în care este
plantată această sămânță. Mai mult,
lumea este însetată de acest dar,
chiar dacă adesea nu este conștientă
de el. Benedict al XVI-lea a spus că
„lumea noastră are nevoie de

mărturia lui Dumnezeu dată de cei care decid să îl accepte pe Dumnezeu ca pământul pe care se întemeiază propria lor viață. Tocmai de aceea celibatul este atât de important în lumea de astăzi” ^[8].
—

Sfântul Josemaría, referindu-se în mod special la fiii și fiicele sale asociați, a explicat că „noi toți cei din Lucrare avem harul special și suficient al lui Dumnezeu pentru a trăi cu delicatețe dăruirea noastră pentru Dumnezeu în lume. În stradă avem chilia noastră, iar în stradă suntem contemplativi: este suficient să împlinim cu delicatețe Normele, concrete și ample în același timp, care pot fi ținute — se potrivesc ca o mânășă la mână — în orice mediu” ^[9].
— Fiecare normă din planul de viață este o întâlnire pe care Domnul ne-o oferă pentru ca noi să ne înrădăcinăm adânc în El. De acolo, bine înrădăcinată în viața de intimitate cu Cristos, crește sămânța

vocației depusă în inima fiecărui asociat și a fiecărei asociate; „ca pomul plantat lângă apă, care-și întinde rădăcinile pe mal; nu se teme când vine arșița, frunzele lui sunt verzi, în anul secetos nu se îngrijorează și nu încetează să facă fructe” (Ier 17,7-8).

Rădăcini în societate și în oameni

Oricare sol este bun pentru ca sămânța vocației unui asociat sau asociată a Opus Dei să prindă rădăcini. Acest lucru s-a întâmplat încă de când au început să sosească primele vocații, atât de diverse, și putem continua să vedem acest lucru și astăzi. „Vă găsiți în circumstanțe foarte diferite și vă mișcați în orice fel de medii profesionale, — le-a scris Părintele asociaților și asociatelor —. Viața voastră se deschide către un câmp nelimitat de posibilități” ^[10]. În acest domeniu foarte variat al muncii și al relațiilor umane,

asociații exprimă „într-un mod foarte special, cu claritate, ceea ce este Opus Dei, prin sfîntirea vieții voastre obișnuite, a muncii profesionale și a vieții de familie, fără să vă schimbați locul” ^[11]. Mărturia vieții asociaților și a asociatelor arată, așa cum a explicat Paco Uceda — unul dintre primii trei asociați — că „misiunea Opus Dei este foarte simplă. Fiecare trebuie să-l caute pe Dumnezeu în starea și profesia sa. Eu ca asistent medical, tu ca pictor; medicul ca medic; și avocatul, și bugetarul, și țăranul, fiecare în propria lui meserie. Este vorba de a fi sfinți prin ocupațiile normale de fiecare zi, în munca obișnuită” ^[12].

Pe sfântul Josemaría îl emoționa gândul la marea operă de evanghelizare pe care fiii și fiicele sale, în ansamblu, o vor desfășura „în toată imensa panoramă a muncii” ^[13]. Jurnalul uneia dintre primele adunări ale asociatelor relatează o

vizită a lui Encarnita Ortega, care locuia pe atunci la Roma și care colabora cu fondatorul Opus Dei.

„Encarnita, înconjurată de noi toate, care eram dornice să auzim lucruri, a început să povestească și să povestească... două ore și nu ar fi terminat niciodată, și nici noi nu am fi terminat de ascultat tot ceea ce este marele nostru subiect care ne conduce direct la Domnul” ^[14].

Encarnita le-a transmis că Părintele aștepta mult de la vocația lor, pentru că puteau să ajungă „în adâncurile societății” ^[15]. „Vă invidiez — avea să le spună cu altă ocazie sfântul Josemaría fiilor și fiicelor sale în asociați —, dedicarea voastră pentru Dumnezeu este totală și deplină ca și a mea, dar voi puteți merge mai departe” ^[16].

Această capacitate de *a merge în profunzime* și de *a merge mai departe* are de-a face cu însușirea asociaților și a asociatelor de a se înrădăcina, de

a stabili multe relații profunde, dând profunzime apostolatului Bisericii, mai ales în mediul lor profesional, în care sunt martori ai lui Cristos: „Prin permanența mai mare în fiecare loc, facilitați înrădăcinarea apostolatului în teritoriu; modul vostru de viață vă permite să cultivați o mare diversitate de relații și să o faceți într-un mod foarte stabil: familiale, profesionale, de vecinătate, în satul, orașul sau țara în care locuiți. «Voi ajungeți la și mai mult, așa cum afirmă Sfântul Josemaría, nu doar în prelungirea apostolatului, ci și prin profunzimea sa» ^[17].

Toate acestea sunt posibile pentru că „în Lucrare, apostolatul principal este întotdeauna cel al prieteniei. Iată ce ne învață Sfântul Josemaría: «Cel mai mare rod al muncii Opus Dei este cel pe care membrii săi îl obțin în mod personal, prin apostolatul exemplului și al prieteniei loiale cu colegii lor de

profesie: la universitate sau în fabrică, la birou, în mină sau pe câmp»” ^[18]. „Asociații — scria Părintele — realizați Opus Dei, în principal, printr-un profund apostolat personal, în atmosfera voastră proprie, profesională și de familie” ^[19].

Iată la ce împinge cu o forță deosebită darul celibatului: acea intimitate specială cu Isus Cristos caută să se extindă în relații bogate de prietenie, pentru că celibatul, așa cum spune Papa Francisc, „este un dar care, pentru a fi trăit ca sfințire, necesită relații sănătoase, legături de stimă autentică și de bunătate autentică care își găsesc rădăcina în Cristos” ^[20]. Prietenia unei persoane celibe, imitându-l pe Isus Cristos, face ca iubirea lui Dumnezeu să fie prezentă oriunde s-ar afla: o iubire disponibilă și milostivă, care se multiplică pentru cei care se află în jur. Prietenia pe care, prin harul lui

Dumnezeu, asociații bărbați și femei sunt chemați să o ofere, este o iubire care durează în timp, o iubire pe care se poate conta fără teamă, asemănătoare cu cea a unui tată sau a unei mame care *sunt mereu acolo*. Această iubire se desfășoară în primul rând în propria familie: acel nucleu format din părinți, frați, verișori și alte rude este, în mod normal, primul mediu în care Dumnezeu ne invită să fim sare și lumină (cf. Mt 5,13-14). Acest spațiu se extinde puțin câte puțin până când ajunge la toate persoanele care trec prin viața noastră, cărora această prietenie sinceră le oferă un teren solid și bogat în care propria sămânță poate germina și se poate hrăni, crescând sănătoasă și robustă.

Prietenii asociaților implică atât de des o relație de autentică paternitate sau maternitate spirituală, care sunt — așa cum i-a explicat monseniorul Fernando Ocariz unei asociate care l-

a întrebat despre acest subiect — „o preocupare autentică pentru binele celorlalți. Ceea ce li se cuvine mamelor este să dea viață. Așadar, cum dăm viață în celibatul apostolic? Cu dăruire de sine, cu grijă pentru ceilalți, cu rugăciune, cu spirit de slujire, căutând să facem viața plăcută... Toate acestea reprezintă o maternitate autentică. Aceasta, împreună cu transmiterea, într-un fel sau altul, în funcție de circumstanțe, a iubirii lui Isus Cristos, care este adevărata viață (...). Aceasta este cea mai mare maternitate: să-l transmiți pe Isus Cristos” ^[21].

Rădăcini care se hrănesc dintr-un cămin

S-a spus că darul celibatului, în cel care îl primește, sporește capacitatea de a-i iubi pe ceilalți și de a se deschide în prietenie față de mulți oameni. Cine își însușește celibatul

lui Cristos nu este niciodată o persoană singuratică; dar, ca și cum acest lucru nu ar fi de ajuns, cine are vocația de asociat se înrădăcinează și într-o familie, într-un cămin, care este Opus Dei. Asociaților „nu le va lipsi niciodată căldura unei familii”, — scria sfântul Josemaría —, „pentru că Lucrarea își revarsă întotdeauna afecțiunea și înțelegerea asupra fiecăruia dintre copiii săi. Întregul Opus Dei este un cămin: un singur cămin cu o singură oală” ^[22].

La fel ca toți credincioșii Lucrării, asociatele și asociații experimentează apartenența lor acestei familii, în primul rând, prin iubirea filială față de Sfântul Josemaría și de succesorii săi, cărora Dumnezeu le-a dat darul de a fi părinți în Opus Dei ^[23]. Este emoționant să vezi cum acest spirit de filiație s-a înrădăcinat în primii asociați, care, fără să-l cunoască pe Fondator decât doar din auzite, au

simțit cum Dumnezeu le-a mișcat sufletele spre o pietate filială. Acest lucru i s-a întâmplat, de exemplu, lui Concepción Álvarez, care, chiar înainte de a-l cunoaște personal pe Sfântul Josemaría, a fost *molipsită* de sentimentul de filiație pe care îl vedea la celelalte membre ale Lucrării, și i-a scris uneia dintre ele: „Îmi imaginez o familie imensă unită cu această afecțiune pentru Părinte, care se îngrijește de toți (...). Și eu încep să pătrund în ea și îmi amintesc foarte mult de Părintele, iar ceea ce ofer pentru el o îndeplinesc mai presus de toate, cu o forță extraordinară” ^[24].

Miracolul paternității în Lucrare se perpetuează în succesorii Sfântului Josemaría. Din acest motiv, fiecare asociată și fiecare asociat poate simți că îi sunt adresate acele cuvinte cu care prelatul Opus Dei și-a încheiat prima sa scrisoare extinsă: „Fiice și fii ai mei, dacă în această lume, atât

de frumoasă și, în același timp,
zbuciumată, când vreunul dintre voi
se va simți vreodată singur să știe că
Părintele se roagă pentru el și-l
însoțește cu adevărat, în
Comuniunea sfinților și că îl poartă
în inima sa” [25] și în Sfânta sa
Liturghie zilnică [26].

O consecință plăcută a dorinței de a
fi copii este aceea de a deveni frați
sau surori. Filiația asociaților și a
asociaților se revarsă în mod necesar
în fraternitate, care ne determină să-i
cunoaștem bine pe ceilalți și familiile
lor, să-i iubim și să-i îngrijim și să ne
lăsăm iubiți și îngrijiți de ei [27].

Iubirea lui Cristos pe care o primim
prin intermediul celorlalți, mai ales
de la cei care împărtășesc același
drum, ne susține și ne împinge spre
viitor în aceeași aventură; în cazul
asociaților, „și colaborând cu
numerarii pentru îngrijirea celorlalți
credincioși ai Lucrării” [28].

Fraternitatea dintre asociați,

numerari și supranumerari este o sursă de bucurie, de speranță și de mângâiere în mijlocul acestui efort de a duce Evanghelia la toți oamenii [29]. Cu această apropiere făcută de rugăciune și de gesturi concrete, de prezență ori de câte ori este posibil, vom trăi „minunea comuniunii sfinților. Cu certitudinea credinței, știm că suntem chiar mai aproape unii de alții decât ar presupune apropierea fizică” [30].

„Lucrarea...; ce este Lucrarea acum? — se întreba Sfântul Josemaría, visând dintr-o micuță cameră din Legația din Honduras, în timpul Războiului Civil Spaniol —. Nu se vede aproape nimic; este într-adevăr un bob de muștar. Câțiva oameni, fără prestigiu, fără poziție economică, fără experiență, aproape toți la început de viață. Dar știm că acest grăunte de muștar va da

naștere, în câmpul supranatural al Bisericii, la un tufiș care va acoperi întreaga lume cu tulpina, cu rădăcinile, cu ramurile sale și în care se vor refugia multe păsări călătore” ^[31] .

Au trecut mai multe decenii de la acea meditație, iar Sfântul Josemaría însuși a putut vedea o parte din acest vis împlinit când se afla încă în pelerinaj pe acest pământ.

Fondatorul Opus Dei a visat, de asemenea, că, în viitor, numărul asociaților va fi dublu față de cel al numerarilor ^[32] . Apropiindu-ne de centenarul Lucrării, îi putem cere Domnului să înmulțească vocațiile de asociate și asociați, precum pădurile și „văi, ca niște grădini lângă râu, ca aloea pe care a sădit-o Domnul, precum cedrii pe lângă izvoare" (Num 24,5-6), pentru a da mai multă soliditate și rădăcini operei de răspândire a Evangheliei în

acest „câmp al lui Dumnezeu” (1 Cor 3,9) care este Biserica.

[1] Cf. Mons. Fernando Ocáriz,
Scrisoare pastorală, 28-X-2020, nr. 18.

[2] Francisc, Audiență, 3-V-2023.

[3] Benedict al XVI-lea, Discurs, 22-XII-2006.

[4] *Ibid.*

[5] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 28-X-2020, nr. 22.

[6] *Ibid.*, nr. 18.

[7] Lázaro Linares, *Antes, más y mejor: un relato de mi vida en el Opus Dei*, Rialp, Madrid 2001, p. 37.

[8] Benedict al XVI-lea, Discurs, 22-XII-2006.

[9] Sfântul Josemaría, *Scrisori* 27, nr. 11.

[10] Mons. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 28-X-2020, nr. 18.

[11] *Ibíd.*, nr. 19.

[12] Citat în Lázaro Linares, *Antes, más y mejor*, cit., p. 29.

[13] Sfântul Josemaría, *Convorbirii*, nr. 114.

[14] Jurnalul din la Estila, 10-XIII-1953. Citat în „Las agregadas del Opus Dei, preparación y comprensión de la misión. España 1950-1955”, *Studia et Documenta* 15 (2021), pp. 143-178; p. 169.

[15] *Ibíd.*

[16] Sfântul Josemaría, *Șezătoare*, 15-IX-1962; citat în Mons. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 28-X-2020, nr. 18.

[17] Mons. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 28-X-2020, nr. 18.

[18] Sfântul Josemaría, *Scrisori* 6, n. 55; Mons. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 1-XI-2019, nr. 20.

[19] Mons. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 28-X-2020, nr. 18.

[20] Francisco, *Discurs*, 17-II-2022.

[21] Mons. Fernando Ocáriz, *Întâlnire în Poznan*, 23-VI-2022.

[22] Sfântul Josemaría, *Scrisori* 27, nr. 11; cf. Mons. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală*, 16-II-2023, nr. 13.

[23] Cf. Sfântul Josemaría, *Scrisoare* 6-V-1945, nr. 23; Mons. Fernando Ocáriz, *Scrisoare pastorală* 14-II-2017, nr. 2.

[24] *Scrisoare* lui Concepción Álvarez către María Ampuero, 30-VI-1952. Citată în „Las agregadas del Opus

Dei, preparación y comprensión de la misión. España 1950-1955”, cit., p. 168.

[25] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 14-II-2017, nr. 33.

[26] Cf. *Idem.*, Scrisoare pastorală, 16-II-2023, nr. 12; Mesaj, 12-VII-2019; cfr. Lv. 28,29-30.

[27] Cf. *Idem*, Scrisoare pastorală, 16-II-2023, nr. 6.

[28] Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 20-X-2020, nr. 18.

[29] Cf. *Ibid.*, nr. 17.

[30] Mons. Fernando Ocáriz, Mesaj, 12-VII-2019.

[31] Sfântul Josemaría, Meditație, 25-07-1937, în *Crece para adentro*, p. 223.

[32] Cf. Mons. Fernando Ocáriz, Scrisoare pastorală, 28-X-2020, nr. 18.

Santiago Vigo

pdf | document generat automat din
[https://opusdei.org/ro-ro/article/
asociate-asociati-radacini-adanci-
ramuri-inalte/](https://opusdei.org/ro-ro/article/asociate-asociati-radacini-adanciramuri-inalte/) (23.02.2026)